

Београд, 25. јул 2016. године

Поводом поновног пресељења београдских судова, Друштво судија Србије издаје следеће:

С А О П Ш Т Е Њ Е

Друштво судија Србије сазнаје да ће ових дана отпочети радови на реконструкцији Палате правде, зграде у Савској улици бр. 17. То значи да ће се из Палате правде претходно иселити кривична одељења сва три основна суда у Београду, Вишег суда у Београду и њима одговарајућа јавна тужилаштва. Радови, који ће се изводити најмање две године, претпостављају да се судови изместе у друге зграде у којима ће се, до окончања реконструкције Палате правде, одвијати суђења, решавати парнични, радни, породични и бракоразводни спорови, оставинске и друге ванпарничне ствари, спроводити судска извршења, издавати уверења.

Уз разумевање потребе за реконструкцијом Палате правде, која није обнављана од изградње почетком седамдесетих година прошлог века, Друштво судија Србије подсећа да је реч о трећој селидби београдских судова почев од децембра 2009. године и указује на проблеме које претходно треба решити на начин одговарајући и за судије и судско особље и за грађане, који би омогућио да београдско судство, у коме је преко 60% од укупног броја свих судских предмета у Србији, функционише са што мање потешкоћа.

Функција судова је заштита слобода и права грађана, између осталог. Да би правна заштита заиста била пружена у разумном року и квалитетно, неопходно је да судије и судско особље имају одговарајуће радне услове, а грађани што лакшу физичку доступност судовима и судницама.

Према расположивим информацијама, кривична одељења судова и тужилаштва биће пресељена у више зграда у Београду од којих је само једна адаптирана и прилагођена функционисању суда. Посебно је забрињавајуће што се планира да, због пресељења кривичног одељења Трећег основног суда, као и Трећег основног јавног тужилаштва у зграду бившег IV општинског суда на Новом Београду, грађанска (парнична, радна, породична, ванпарнична, извршна) одељења Другог и Трећег основног суда у Београду, која су од 2014. године функционисала у тој згради, буду премештена у вишеспратну пословну зграду "Београђанка" у Масариковој улици бр.1. "Београђанка", и поред свих прилагођавања која се планирају, не може служити као судска зграда.

Најпре сама вишеспратница, односно структура просторија на различитим спратовима на којима је планирано да се налазе просторије Другог и Трећег основног суда у Београду, не представља одговарајући и довољан простор за одржавање суђења и присуство странака, несметани рад судија и судског особља, али и за њихову безбедност. Та зграда неће омогућити ни одговарајући простор за рад судског особља са странкама. Није без значаја ни податак да ће се судске просторије налазити на различитим спратовима изнад петог, закључно са осамнаестим, што подразумева обавезно коришћење лифтова који се и сада чекају по двадесетак минута и који ће бити ванстандардно оптерећени, па је могуће да ће се на њих чекати и дуже, као и да ће они чешће бити у квару. То ће за последицу имати да ови судови неће бити доступни грађанима који у њима треба да остваре или заштите своја права.

Да би се овај проблем решио на начин који ће најмање дестабилизovati функционисање београдских судова и остварење правне заштите грађана потребно је да се београдским судовима обезбеди примерен простор, који мора бити колико-толико физички доступан грађанима и омогућавати да се суђења одвијају у одговарајућим условима који ће омогућити несметани рад судија и судског особља и који ће очувати и њихов и дигнитет странака.

Осим тога, Друштво судија указује и на још један, не мањи проблем. Премештај београдских судова у време годишњих одмора, у за то предвиђеном непримерено кратком року од месец дана и без благовременог обавештавања странка о томе где ће се одржати наредно, већ заказано рочиште или претрес, неминовно ће довести до одлагања, већих трошкова и дужег трајања поступка.

Стога, Друштво судија Србије позива Министарство правде да још једном, без исхитрености

- предвиди и предупреди све последице које ће пратити пресељење судова,
- прецизно размотри могућности пресељења београдских судова у примеренији простор (примера ради, у зграде које су користили ранији савезни органи),
- да размотри и могућност да се из простора који је примеренији за рад судова изместе државне службе које су тренутно у њима а чији рад не захтева тако сложене просторно-организационе и безбедносне услове који су неопходни за функционисање судова,
- одреди примерене рокове за пресељење судова и да тиме
- обезбеди одговарајуће радне услове судијама и судском особљу београдских судова у циљу остварења квалитетне правне заштите грађана у разумном року.

Будући да ће грађани, истовремено и заједно са судијама и судским особљем, неминовно осетити последице још једне сеобе судова, Друштво судија Србије позива грађане Београда на разумевање и стрпљење.